

2020-11-24

Ert diariennr. Ju2020/03215

Till/
Justitiedepartementet

Sundsvalls kommuns yttrande på SOU 2020:54, En långsiktigt hållbar migrationspolitik

Inledning

Sundsvalls kommuns generella ståndpunkter är att den nya lagstiftning som blir antagen inte får vara kostnadsdrivande för kommunen och inte heller riskera leda till att integrationen i samhället försvåras för den enskilda individen. Migrationslagstiftningen behöver ses som ett inledande steg i integrationsprocessen med en sömlös övergång från statens ansvarsområde till kommunerna.

Synpunkterna

Antalet ansökningar

Sundsvalls kommun konstaterar att ett lägre antal asylsökande som kommer till Sverige leder till färre nyanlända personer som kommunen ska ta emot, vilket i sig skulle kunna bidra till lägre kostnader för kommunen på sikt. En annan konsekvens av en minskad inströmning av asylsökande (som får uppehållstillstånd) är att takten på befolkningsökningen kan antas minska eftersom det är invandringen som drivit på befolkningsökningen i Sundsvalls kommun under de senaste åren.

4.7.3 Längden på uppehållstillstånden

Om förslagen i betänkandet om tillfälliga uppehållstillstånd som regel blir lag så kommer det sannolikt leda till större tryck på handläggningen inom Migrationsverket vid t.ex. omprövningar av uppehållstillstånd. Om detta resoneras det i betänkandet och att det kräver extra resurser. Redan idag så blir tiden från inlämnande av ansökan om uppehållstillstånd till slutligt beslut väldigt lång, ofta på grund av överklaganden. Långa handläggningstider leder

också till att barn hinner rota sig, att det dröjer innan individer (som i slutändan för uppehållstillstånd) får ta del av integrationsinsatser, och kan innebära att kommunen får bära kostnader för unga personer med särskilda behov under lång tid (kostnader som ersätts av Migrationsverket, men som inte alltid täcker kommunens faktiska kostnader).

Kommunen anser vidare att konsekvenserna av förslaget om att koppla längden på uppehållstillstånden för personer som kommer till Sverige på grund av anknytning till längden på anknytningspersonens uppehållstillstånd noga behöver ses över. Kommunens farhåga är att en sådan ordning skulle kunna innebära att kvinnor eller män som kommer till Sverige på grund av anknytning till en partner och som hamnar i ett destruktivt förhållande inte har någon möjlighet att lämna förhållandet, om de vill fortsätta bo i Sverige.

Avsnitt 5.4.1 Försörjningskravet för familjeåterföreningar

Kommunen konstaterar att försörjningskravet för familjeåterföreningar idag kan innebära försörjning genom att anknytningspersonen har anställning (förvärvsarbete), medel från arbetslöshetskassa, försäkringskassa, pension, eget företag, egna medel. Med tanke på att det tar tid idag för majoriteten av nyanlända att komma in på arbetsmarknaden så kan försörjningskravet i sin utformning vara problematisk. Enligt utredningen ska regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer bemyndigas att meddela närmare föreskrifter om försörjningsförmågan i det nya förslaget till lagstiftning. Om övervägandena skulle leda till att även offentliga åtgärdsanställningar bedöms vara en godkänd variant av egen försörjning kan det leda till att kommunen förväntas tillhandahålla fler sådana än den gör idag.

Avsnitt 7.4.1, Kunskapskrav för permanent uppehållstillstånd

Utredningens förslag är att det ska vara möjligt att ansöka om permanent uppehållstillstånd efter tre års vistelse i Sverige med tillfälligt uppehållstillstånd (undantaget kvotflyktingar). Utredningen anser att det förutom vistelsetiden även ska ställas vandels- och försörjningskrav, samt krav på kunskaper i svenska och samhällskunskap som ska uppfyllas för att ett permanent uppehållstillstånd ska beviljas. Där är barn och personer som har rätt att uppbära allmän pension eller garantipension undantagna, och så ska det ”finnas en möjlighet att undanta andra personer om det finns synnerliga skäl” (s. 221). Förslaget är att kunskapskraven ska kopplas till slutförd kurs på sfi och på genomgången samhällsorientering vilket kommunerna redan tillhandahåller idag. Kommunen konstaterar att detta kan leda till fler elever och ökade kostnader för kommunen. Kommunen anser även att utredningen inte tillräckligt motiverar skälen till att ställa kunskapskraven för att beviljas permanent uppehållstillstånd. Om sådana krav ska ställas bör det finnas något som visar att de har betydelse i praktiken och inte enbart handlar om symbolik. Det finns också en risk för att det

kommer vara en större grupp (och företrädevis kvinnor) än vad utredningen beaktat som kommer ha stora svårigheter att redan efter tre år uppnå de föreslagna kraven i svenska, på grund av skäl som föräldraledighet och eller låg eller ingen utbildning från hemlandet. Kommunen skulle hellre se en ordning där språkraven ställs i samband med ansökan om medborgarskap.

Avsnitt 15.7.8 Bostadsbrist och trångboddhet

Sundsvalls kommuns bedömning är att kravet på egen bostad vid anhöriginvandring i många fall kan vara svårt att möta på grund av situationen på bostadsmarknaden, vilket kan leda till oro för en nyanländ som har anhöriga kvar i ett annat land och försvårar integrationsprocessen. Kommunen vill också framföra att bostadsfrågan innebär kostnader för kommunens socialtjänst, och ibland stora sådana, för att tillhandahålla bostad till anhöriga (föräldrar/förälder och syskon) som beviljas uppehållstillstånd på grund av anknytning till en ensamkommande minderårig. Den minderåriga bor oftast i en liten lägenhet eller på stödboende alternativt institution, där det inte är möjligt för övriga familjen att bo när de anländer till kommunen.

Bodil Hansson
Kommunstyrelsens ordförande
Sundsvalls kommun

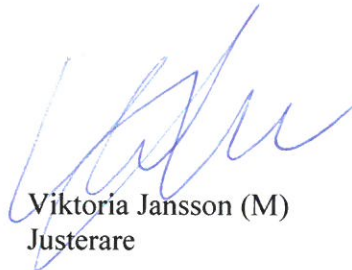
Protokollet omfattar §248

Det noteras till protokollet att paragrafen justeras separat.

Justeras 2010-12-07

Bodil Hansson (S)
Ordförande

Viktoria Jansson (M)
Justerare

Caroline Grafström
Sekreterare

Bevis/anslag

Protokollet är justerat. Justeringen har tillkännagivits genom anslag på Sundsvalls kommuns digitala anslagstavla.

§ 248 Sundsvalls kommuns remissvar på SOU 2020:54 En långsiktigt hållbar migrationspolitik

(KS-2020-00980-5)

Beslut

Kommunstyrelsen beslutar

att anta kommunstyrelsekontorets förslag till yttrande (KS-2020-00980-5) som sitt eget, samt,

att paragrafen justeras omedelbart.

Ärendet

Ärendet är ett förslag till yttrande över betänkandet SOU 2020:54, En långsiktigt hållbar migrationspolitik.

Överläggning

Viktoria Jansson (M) yrkar avslag på ärendet. Vidare önskar hon att få lämna en protokollsanteckning.

Erfan Kakahani (V) yrkar bifall till kommunstyrelsekontorets förslag. Vidare önskar han få lämna en protokollsanteckning.

Liza-Maria Norlin (KD) instämmer i Viktoria Janssons (M) yrkande.

Börje Mattsson (SD) yrkar avslag på kommunstyrelsekontorets förslag och bifall till följande förslag:

Asyl ska sökas och ansökan prövas i första säkra land. Vi är kritiska till den "asylshopping" som denna och tidigare regeringar tillåtit och gång efter annan ökat incitamenten till. Uppehållstillstånd till den som söker asyl ska endast utfärdas till den som är flykting. (Enligt FN:s flyktingkonvention 1951) Möjligheten att överklaga negativa beslut bör begränsas och preskriptionstider avskaffas.

Vi delar utredningens uppfattning att uppehållstillstånden ska vara tillfälliga och menar dessutom att asyl är en tidsbegränsad åtgärd och att den som är flykting ska återvända till sitt hemland så snart detta är säkert.

Vi delar utredningens uppfattning att krav på kunskaper i svenska, kunskaper om det svenska samhället,

Justerandes signatur

Utdragsbestyrkande

försörjningsförmåga och vandel ska ställas på den som ansöker om permanent uppehållstillstånd.

Uppehållstillstånd på anknytning till någon med tillfälligt uppehållstillstånd ska inte medges. Vi delar utredningens förslag avseende försörjningskrav, men avvisar de undantag som inte avser barn, medborgare i Sverige, annan EES-stat, Schweiz eller Storbritannien.

Vi noterar också, inte utan förvåning, att regeringen under remisstiden lagt ytterligare förslag knutna till utredningen, dock utan möjlighet för kommunen att inom rimlig tid ta del av dessa och yttra sig. Vi är mycket kritiska till detta förfarande liksom vi är mycket kritiska till de förslag som lagts. I ljuset av detta är det vår uppfattning att denna utredning (SOU 2020:54) bör kompletteras med de av regeringen nyligen tillagda förslagen och därefter åter gå ut på remiss till alla tidigare remissinstanser.

Ordföranden instämmer i Erfan Kakahanis (V) yrkande.

Ordförande konstaterar att det finns tre förslag till beslut, *dels* kommunstyrelsekontorets förslag, *dels* Viktoria Jansson (M) och Liza-Maria Norlins (KD) förslag och *dels* Börje Mattssons (SD) förslag. Hon ställer dessa mot varandra och finner att kommunstyrelsen beslutar enligt kommunstyrelsekontorets förslag.

Vidare godkänner ordföranden att Viktoria Jansson (M) och Erfan Kakahanis (V) protokollsanteckningar får lämnas.

Reservation

Viktoria Jansson (M), Alicja Kapica (M), Bertil Kjellberg (M), Liza-Maria Norlin (KD) och Börje Mattsson (SD) reserverar sig mot beslutet.

Protokollsanteckningar

Viktoria Jansson (M) lämnar följande protokollsanteckning:

För att lösa integrationsproblemen och för att ge de människor som har migrerat till Sverige och till Sundsvall en rimlig chans att utbilda sig, få jobb och lära sig svenska måste migrationen till Sverige minska. Därför behövs en långsiktigt hållbar migrationspolitik. Moderaterna tycker att försörjningskravet vid familjeåterföreningar är nödvändigt. Och att Sundsvall ska växa genom att vara en attraktiv stad – inte bara av migration. Därför kan vi inte ställa oss

Justerandes signatur

Utdragsbestyrkande

bakom remissvaret så som det är utformat och yrkar därför avslag på detsamma.

Erfan Kakahani (V) lämnar följande protokollsanteckning:

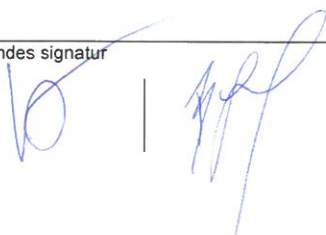
Vänsterpartiet står inte bakom de förslag som lyfts fram i utredningen en långsiktigt hållbar migrationspolitik. Vi menar att tillfälliga uppehållstillstånd försvårar möjligheterna för människor att integreras i samhället. Vi menar också att ytterligare skärpa kraven på ömmande omständigheter för att ge möjlighet till asyl kommer att ge stora konsekvenser för människor. Vi ser att de tillfälliga lagar som Sverige haft sedan "flyktingkrisen" satt många människor i limbo. Vi vill istället för att tillfälliga uppehållstillstånd blir norm öka tryggheten för människor genom möjlighet till permanenta uppehållstillstånd, rätt till familjeåterförening och att ömmande skäl ska finnas i kvar asyllagstiftningen.

Beslutsunderlag

- Kommunstyrelsekontorets skrivelse - KS-2020-00980-5
- Yttrande från Sundsvalls kommun på SOU 2020:54, En långsiktigt hållbar migrationspolitik
- Protokollsutdrag individ- och arbetsmarknadsnämndens arbetsutskott 2020-11-11 §96
- Individ- och arbetsmarknadsförvaltningens skrivelse
- Protokollsutdrag kultur- och fritidsnämnden 2020-11-18 §107
- Kultur- och fritidsförvaltningens skrivelse
- SOU 2020:54, En långsiktigt hållbar migrationspolitik

Justerandes signatur

Utdragsbestyrkande